

Huyền thoại Ned Kelly qua tranh Sidney Nolan (Australia)

• **Trịnh Thu Hương**

Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, ĐHQG-HCM

TÓM TẮT:

Bài viết tiếp cận hướng nghiên cứu văn hoá thông qua loạt 27 bức tranh của họa sĩ nổi tiếng Sidney Nolan kể chuyện bằng tranh về cuộc đời Ned Kelly, một huyền thoại dân tộc, nhân vật anh hùng dân gian lớn nhất và được dân chúng Australia yêu thích. Ned Kelly một người được coi là con người biểu tượng Úc. Cả họa sĩ và nhân vật trong tác phẩm đều nổi tiếng và mang phong cách đặc trưng Úc.

Tác giả bài viết dựa trên ngôn ngữ hình ảnh, màu sắc của các tác phẩm hội họa và câu chuyện đời mà những tác phẩm khắc họa, để phân tích làm nổi bật bản sắc quốc gia Australia và tính cách Australia đặc trưng của một giai đoạn lịch sử, giai đoạn xây dựng và định hình tạo nên một bản sắc văn hoá Australia, độc đáo, đa dạng.

Từ khóa: huyền thoại dân tộc, chủ nghĩa dân tộc, bản sắc quốc gia

Dẫn nhập

Australia là một đất nước nằm về Nam bán cầu, với diện tích trên 7.692.000 (Nguyễn Văn Tài, 2003) triệu km² và là đất nước non trẻ, với một lịch sử mới hơn 200 năm. Ngày nay Australia là một quốc gia vững mạnh, với dân số năm 2014 ước tính khoảng 23,633,268 triệu người¹ là quốc gia có nền kinh tế xếp hàng thứ 12 trên thế giới, là quốc gia có chỉ số phát triển con người cao thứ hai toàn cầu, GDP bình quân đầu người của Australia năm 2013 là 67.468,07 USD². Để có được những thành tựu trở thành một quốc gia Australia phát triển và thịnh vượng như ngày hôm nay, những người dân Australia đã phải vượt qua một chặng đường xây dựng và định hình bản sắc dân tộc. Trên chặng đường đó đã xuất hiện những huyền thoại dân tộc và trong bài viết này tác giả xin giới thiệu một huyền thoại nổi tiếng, huyền thoại về Ned Kelly

thông qua tác phẩm hội họa nổi bật của họa sĩ tên tuổi là Sidney Nolan.

1. Ned Kelly – huyền thoại anh hùng

1.1. Australia trong những năm 1850-1880 (Ned Kelly ra đời và sinh sống)

Vào thập niên những năm 1850, có sự kiện nổi bật nhất ở Australia là cơn sốt vàng. Những người da trắng đến định cư một vùng đất hoàn toàn mới lạ, và không biết rằng đất này có vàng, họ đi sâu vào nội địa Australia, tìm thấy vàng ở sông Fish gần Bathurst, rồi tiếp theo là Lithgow... những phát hiện này đã thu hút và hấp dẫn nhiều người lao vào cuộc đổ xô đi tìm vàng.

Cuối năm 1851, vàng tiếp tục được tìm thấy ở Ballarat và Bendigo (Victoria). Cơn sốt tìm vàng lên đến đỉnh điểm, kéo theo nhiều biến động trong xã hội Australia, nhất là số người nhập cư gia tăng đột biến. Chỉ riêng năm 1852, khoảng 300 con tàu chở 100.000 người cập bến thuộc địa Victoria, bình quân 2000 người/ tuần (Garry Disher (người dịch Lê Thu Hương), 1999, tr.68-69) Dân số Victoria tăng gấp 6 lần, từ 87.000 lên đến 540.000 (Garry

¹ <http://worldpopulationreview.com/countries/australia-population/>
² http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Australia

Disher (người dịch Lê Thu Hường), 1999, tr.77) người.

Từ 1850 đến 1860, giao thông vận tải phát triển, các con đường bộ, đường sắt và hệ thống đường dây điện báo mới liên tiếp nối liền các khu đào vàng, vùng nông thôn với các đô thị ven biển (Garry Disher (người dịch Lê Thu Hường), 1999, tr.80). Các tệ nạn cướp đường gây ra do các bushrangers³ ngày càng lộng hành tăng vọt. Cướp rừng ở Victoria cũng khá khét tiếng⁴. Cảnh sát Victoria và New South Wales những năm đó hoạt động không hiệu quả. Họ được huấn luyện kém, trang bị nghèo nàn, kèm thêm đạo đức tư cách không tốt và tham của hối lộ. Ở hầu hết các vùng nông thôn thời ấy, các cướp rừng thường được dân nghèo, cựu tội phạm và những người làm rừng sẵn sàng che giấu, cung cấp lương thực và thông tin. Tờ Argus của Melbourne ra ngày 31/1/1859 có đoạn viết “*có quá nhiều (cướp)...đã nghĩ tới việc kêu ca chống đối lực lượng cảnh sát, đồng thời tấn công họ và giành lấy luật pháp từ tay họ*”. (Garry Disher (người dịch Lê Thu Hường), *Úc xưa và nay*, 1999, tr.83.)

Kết quả sau cơn sốt vàng là, xã hội Australia bắt đầu xuất hiện cộng đồng trung lưu giàu có, và người Australia nhận ra điều cần thiết là phải cải cách các thuộc địa Australia cho ngày càng tốt hơn.

1.2. Ned Kelly⁵ và cuộc đời của ông:

Edward “Ned” Kelly là con trai cả của John (Red) Kelly và Ellen. Cha của Ned sinh ra ở Tipperary, Ireland năm 1820, đến năm 1841 (21 năm sau), cha của Ned bị kết án 7 năm lưu đày vì tội ăn trộm 2 con lợn⁶. Khi hết hạn lưu đày vào

năm 1848, cha của Ned đến Port Phillip District và kết hôn với Ellen (mẹ Ned) ngày 18 tháng 11 năm 1850. Năm năm sau, tháng 6 năm 1855⁷ Edward “Ned” Kelly được sinh ra tại Berveridge, Victoria. Thời thơ ấu, Ned theo học tại trường Avenel cho tới khi cha mất vào năm 1866. Thế là Ned, mẹ và các em rơi vào cảnh khốn khó, nghèo túng phải đến ở một túp lều tại Eleven Mile Creek, bắc Victoria. Ông đã từng đi đào vàng ở Stringybark Creek (từ tháng 4 đến tháng 10 năm 1878). Cuộc đời của ông liên tục gặp nhiều sóng gió, chịu nhiều bất công, dần dần Ned bị đẩy vào đường cùng, buộc phải trở thành bushranger. Bị cảnh sát truy đuổi, ông và anh em phải chạy trốn, sống ngoài vòng pháp luật, đi cướp ngân hàng... Ông là người không khuất phục số phận, sau nhiều năm chống chọi với bất công của xã hội, rồi ông bị bắt và bị treo cổ⁸ năm 1880. Câu chuyện cuộc đời đầy bi kịch của Ned Kelly trở thành một huyền thoại của Australia và Ned là một trong những nhân vật anh hùng lớn nhất trong dân gian của Australia.

Năm 2003, nhà đạo diễn nổi tiếng Gregor Jordan đã dựa theo cuốn tiểu thuyết “Ánh sáng mặt trời của chúng ta - *Our Sunshine*” của nhà văn nổi tiếng Robert Drewe⁹ để làm bộ phim về Ned Kelly (2003). Bộ phim đã kể về toàn bộ cuộc đời của Ned.

Mở đầu phim với cảnh Ned Kelly lúc còn nhỏ (11 tuổi) đang cứu sống một cậu bé khỏi chết đuối và được trao tặng một chiếc khăn lụa vì hành động dũng cảm này¹⁰.

³ Bushrangers: lực lâm thảo khấu, từ này chuyển dùng để chỉ cướp rừng ở Australia

⁴ Xem thêm Garry Disher (người dịch Lê Thu Hường), *Úc xưa và nay*, Nxb. Tp. HCM (1999), tr.82.

⁵ Trong bài viết này tên Ned Kelly còn được viết tắt là Ned.

⁶ Năm 1842 cha Ned đến Van Diemen's Land, Van Diemen's Land được đổi tên thành Tasmania vào ngày 1 tháng 1 năm 1856 và trở thành một phần của Liên Bang Úc (Federation of Australia) vào năm 1901. [Newman, Terry Becoming Tasmania. Companion Web Site (Parliament of Tasmania); VanDiemensLand.com. About Van Diemen's Land; <https://en.wikipedia.org/wiki/Tasmania>]

⁷ <http://adb.anu.edu.au/biography/kelly-edward-ned-3933>

⁸ <http://adb.anu.edu.au/biography/kelly-edward-ned-3933>

⁹ Robert Drewe sinh ngày 9 tháng 1 năm 1943 ở Melbourne, Victoria.

¹⁰ <http://www.markgreenwood.com.au/images/notes/green-sash-notes.pdf>

Hình 1. Chiếc khăn của Ned Kelly¹¹

(tặng phẩm vì hành động cứu sống em nhỏ)

Phim chuyển sang mô tả cảnh rừng rậm Australia, Ned Kelly hồi tưởng về cha mình... lúc tỉnh dậy, nhìn thấy một con ngựa màu trắng. Ned cưỡi ngựa phi vào thị trấn, rồi bị bắt và bị cảnh sát vu oan cho tội ăn cắp ngựa, tống vào tù năm 1871. (Sự thực sự là Wild Wright, bạn của Ned đã đánh cắp con ngựa đó). Hai năm sau, Ned được thả ra, trở về nhà, trong sự chào đón ấm áp của gia đình Công giáo Ai len. Gia đình Ned làm việc đang cố gắng phát triển cuộc sống dựa vào trang trại và ngựa. Rồi một đêm, tại một quán bar, viên cảnh sát địa phương bang Victoria tên là Fitzpatrick, tán tỉnh em gái Ned đề nghị mua mời cô một ly bia. Em gái Ned nhất quyết từ chối, Ned can thiệp và xảy ra vụ ẩu đả với các viên cảnh sát khác giúp Fitzpatrick. Để trả thù Ned, đám cảnh sát bang Victoria tịch thu ngựa của ông. Ngay lập tức, Ned, Dan (em Ned), và bạn bè họ là Steve Hart, Joe Byrne, Aaron Sherrit và Wild Wright tìm cách lấy lại ngựa của họ. Buổi tối hôm sau, khi Ned vắng nhà, Fitzpatrick đến nhà Ned Kelly để gặp Kate và lại bị Kate từ chối. Fitzpatrick, nói là cảnh sát có lệnh bắt họ vì tội đánh cắp ngựa và dẫn đến cuộc ẩu đả. Fitzpatrick trở về đồn cảnh sát nói rằng Ned Kelly đã bắn hắn (Fitzpatrick). Cảnh sát liền bắt mẹ của Ned Kelly. Ned, Dan, Steve và Joe đã phải

chạy trốn, trở thành những người sống ngoài vòng pháp luật. Trên đường đào tẩu họ đã đụng độ với cảnh sát của vùng đất rừng (bushland) bang Victoria, hai bên đấu súng ác liệt và họ giết chết Constable Lonigan và 02 cảnh sát. Những tháng ngày sau đó “Băng nhóm Kelly” (the “Kelly Gang”) phải sống trong rừng, đói khổ, để không bị bắt. Chính quyền thuộc địa phái Francis Hare sĩ quan cảnh sát tới. Viên sĩ quan này là người đã từng bắt rất nhiều người trong đó có Aaron - một người bạn của “Băng nhóm Kelly”. Aaron đã nói cho cảnh sát biết nơi ẩn nấp của Băng nên bị Joe giết chết.

Rồi tiếp theo “Băng nhóm Kelly” tiếp quản thị trấn Glenrowan, bắt 70¹² người trong quán trọ Glenrowan làm con tin, và dành được lòng tin của người dân trong thị trấn. Francis Hare cùng cảnh sát dàn cảnh, bố trí để bắt “Băng nhóm Kelly” khi đoàn tàu của họ được cứu khỏi bị trật bánh do một con tin đào tẩu. Cảnh sát bao vây quán trọ lúc bình minh. “Băng nhóm Kelly” với bộ áo giáp tự chế đã xuất hiện, đấu súng với cảnh sát nhưng rồi bị bắn phải lùi vào trong quán trọ. Joe trúng đạn bị thương nặng rồi chết. Cảnh sát truy tìm suốt buổi sáng không thấy “Băng nhóm Kelly” đâu. Bất ngờ Ned Kelly lại xuất hiện từ quán trọ bắn vào cảnh sát. Ned bị bắn vào tay, chân, ngã xuống và ngất đi. Dan và Steve chiến đấu đến viên đạn cuối cùng rồi tự sát. Khi Ned Kelly tỉnh lại, bị thương nghiêm trọng, vẫn tiếp tục bắn trả cảnh sát. Cuối cùng Ned bị cảnh sát bắn gục, bắt lên một đoàn tàu hỏa. Francis Hare hỏi xin Ned Kelly cho hắn chiếc khăn thắt lưng¹³ xanh lá cây yêu quý của Ned. Bộ phim kết thúc với hình ảnh đoàn tàu hỏa xa khỏi đi khuất dần và hiện lên dòng chữ viết rằng đã có hơn

¹¹ <http://home.vicnet.net.au/~benmus/nedkelly.php>

¹² Có nguồn tin khác lại nói là chỉ có 60 người bị bắt làm con tin trong quán trọ. Tác giả bài viết căn cứ theo nguồn tin trong cốt truyện của film Ned Kelly (2003) của đạo diễn Gregor Jordan, dựa trên cuốn tiểu thuyết “Our Sunshine” của nhà văn nổi tiếng Robert Drewe.

¹³ Chiếc khăn này Ned được trao tặng vinh dự khi Ned cứu sống một cậu bé khi Ned còn nhỏ

30.000 lời thỉnh cầu, kí tên cầu xin ân xá cho Ned Kelly.

Theo nhà sử học Shane Carmody (National Museum Australia)¹⁴ Ned là đại diện cho tầng lớp dân nghèo, “thấp cổ, bé họng” trong xã hội, đấu tranh chống lại quyền lực, đã từng cướp tiền ngân hàng đem chia cho người nghèo. Dù cho có nhiều chữ ký xin ân xá cho Ned đến thế, nhưng Ned Kelly vẫn bị kết án tử hình vào ngày 28 tháng 10 năm 1880 vì tội giết cảnh sát. Tháng 11 năm 1880¹⁵ ở Melbourne, Ned Kelly bị treo cổ chết khi còn rất trẻ, mới khoảng 25, 26 tuổi¹⁶.

Ned Kelly, một người hùng chiến đấu dũng cảm đòi tự do và công bằng cho những người Australia nghèo vô tội. Chính đại diện của cảnh sát đã thừa nhận vào năm 1879 “*Tên tội phạm này được bảo vệ trong lòng ưu ái của phần lớn cư dân trong khu vực...những kẻ cướp được tôn vinh như những anh hùng bởi phần lớn cư dân khu vực Đông Bắc là những người đã từng quen với việc ăn cắp ngựa hay gia súc*¹⁷, coi cảnh sát như là kẻ thù truyền kiếp”¹⁸.

Cái chết của Ned Kelly gây chấn động dư luận, Ủy ban Hoàng gia Victoria (the Victorian Royal Commission 1881-83) đã phải tổ chức điều tra Lực lượng Cảnh sát Victoria (the Victorian Police Force) rồi đưa ra rất nhiều thay đổi, cải tổ lại lực lượng cảnh sát.

1.3. Ned Kelly sống mãi trong trái tim người dân Australia

Hơn 130 năm (1880-2015) sau khi Ned Kelly chết, người dân Australia vẫn luôn tưởng nhớ tới

ông. Ned Kelly giành được tình yêu và sự trân trọng của rất nhiều nghệ sỹ và là nguồn cảm hứng cho sáng tác trên nhiều lĩnh vực khác nhau như văn học, phim ảnh, âm nhạc, hội họa v.v.. Rất nhiều nhà văn nổi tiếng của Australia viết về Ned Kelly và đạt được nhiều giải thưởng văn học.

Chỉ riêng ở trang web <http://www.ironoutlaw.com/html/books.html> đã có khoảng 40 cuốn sách viết về Ned Kelly. Max Brown viết tác phẩm “Australia Son the story of Ned Kelly” (Con trai của Australia - câu chuyện về Ned Kelly) năm 1948. Cuốn sách của Max được xem như là tác phẩm kinh điển mô tả về một “giai đoạn hỗn loạn và hình thành” trong lịch sử nước Australia. Tiếp sau Max, các nhà văn khác cũng tiếp tục viết các tác phẩm về Ned.

Năm 2000 và năm 2001, Peter Carey xuất bản cuốn tiểu thuyết của ông viết về Ned Kelly “True History of the Kelly Gang” (Sự thật lịch sử về băng cướp Kelly) cuốn sách giành được 02 giải thưởng: giải thưởng văn học Man Booker Prize¹⁹ và giải thưởng Commonwealth Writer Prize.

Ở lĩnh vực điện ảnh, đã có nhiều bộ phim nổi tiếng của Úc làm về Ned Kelly. Bộ phim đầu tiên “Câu chuyện của băng cướp Kelly” (the Story of the Kelly Gang) đã ra đời sau có 26 năm Ned Kelly chết (1906). Bộ phim thứ hai mang tên “Ned Kelly” thực hiện năm 1970 do ca sĩ Mick Jagger thủ vai Ned. Bộ phim thứ ba “Vụ xử án Ned Kelly” (the Trial of Ned Kelly) thực hiện năm 1977 do ngôi sao John Waters và Gerard Kennedy thủ vai. Bộ phim thứ tư “Người ngoài vòng pháp luật cuối cùng” (the Last Outlaw) do John Jarratt, Steve Bisley và Sigrid đóng vai chính vào khoảng giữa những thập niên 1980. Bộ phim thứ 5, gần đây nhất, ‘Ned Kelly’, sản xuất năm 2003 của đạo diễn

¹⁴http://www.nfsa.gov.au/digitallearning/heritage/ned_kelly.html

¹⁵ Auckland City Art Gallery 1968, <http://www.aucklandartgallery.com/media/335346/cat88.pdf>

¹⁶ Có nhiều nguồn tài liệu chưa hoàn toàn thống nhất nhau về ngày, tháng, năm sinh của Ned, nên tuổi của Ned chưa khẳng định chính xác được là Ned mất khi tròn 25 hay 26 tuổi.

¹⁷ Ngựa và gia súc giữ vai trò quan trọng trong đời sống ở vùng nông thôn. Người ta dùng ngựa để vận chuyển hàng hóa, đi chơi hay đi làm. Ngựa tốt rất có giá, ngựa thường bị trộm đem đi bán ở một vùng khác hay một thuộc địa khác. Garry Disher (người dịch Lê Thu Hường), *Úc xưa và nay*, Nxb. Tp. HCM (1999), tr.102.

¹⁸ Garry Disher, người dịch Lê Thu Hường, 1999, tr.103.

¹⁹ Man Booker Prize là giải thưởng văn học được trao hàng năm dành cho những tiểu thuyết viết bằng tiếng Anh hay nhất, xuất bản ở UK (Vương Quốc Anh). Người dành được giải thưởng này đạt được sự thành công, danh tiếng và kính trọng đẳng cấp thế giới, do đó những nhà văn nào dành được giải thưởng này rất được vinh danh và sách của tác giả sẽ rất thuận lợi trong việc xuất bản và phát hành.

Gregor Jordan, do tài tử Heath Ledger thủ vai chính cũng rất được khen ngợi.

Rất nhiều thể hệ người Australia được nuôi dưỡng bởi những câu chuyện kể về huyền thoại Ned Kelly. Câu hỏi được đặt ra, tại sao Kelly lại nổi tiếng? Câu trả lời của hai nhà nghiên cứu Bruce Tranter và Jed Donoghue²⁰ thuộc Đại học Tasmania năm 2010 thì điều trước hết vì tâm lý chung của nhiều dân tộc, nhất là tầng lớp bình dân chứ không riêng gì người Australia đều ca ngợi. Họ tôn vinh những anh hùng cướp của người giàu, đứng cầm chống lại sự bất công, áp bức trong xã hội đương thời. Còn theo Anne Gray của Phòng trưng bày Quốc gia Australia (the National Gallery of Australia) *“Kelly không phải là một nửa nổi loạn, một nửa tội phạm, mà ông ta đích thực là kẻ nổi loạn theo chủ trương cải cách. Đây là lý do mà ông ta đi vào ngôn ngữ- ông đã làm một điều gì đó cho thế giới”*²¹. Anne Gray cũng viết rằng *“Kelly là một cậu bé cứng đầu, bước bình của lịch sử Australia. Ned Kelly là một anh hùng vì Ned đại diện cho tính cách mạnh mẽ của sự nổi loạn chống lại uy quyền, quyền lực của những người Australia mang trong người (lúc bấy giờ)”*. Nhà văn người Australia Peter Conrad nhận định rằng *“Ned Kelly là kẻ thù của quyền lực, là nạn nhân của sự bất công, một cậu bé thuộc địa hoang dã”*²².

Ned Kelly là hình ảnh một nhân vật huyền thoại mang tính dân gian của nước Australia. Trong lễ khai mạc Olympic Sydney 2000, tranh của họa sĩ Sidney Nolan về Ned Kelly đã được trình chiếu tới khán giả toàn thế giới. Trong một cuộc thăm dò năm 2005 về quan niệm xã hội của người Australia, 10 bushrangers được đánh giá là nổi tiếng nhất ở Australia thì Ned Kelly xếp ở vị trí đứng đầu với hơn 80%.

2. Tranh về huyền thoại Ned Kelly của Sidney Nolan

2.1. Họa sĩ Sidney Nolan (1917-1992)

Sidney Nolan, một trong những họa sĩ được nhiều người Australia ca ngợi nhất và ông cũng là họa sĩ được công nhận mang tầm cỡ quốc tế. Ông rất yêu mến và thần tượng Ned Kelly. Với tài năng nghệ thuật của mình, qua những bức tranh tuyệt vời và đầy hình tượng ông đã tạo dựng hình ảnh Ned Kelly là nhân vật nổi tiếng, biểu tượng nước Australia rồi vượt qua đại dương mà đi khắp thế giới.

Sidney Nolan sinh năm 1917 ở Carlton, Victoria. Cha mẹ ông, (Sidney và Dora) là thế hệ người Australia thứ 5, có tổ tiên là người Ai-len (Irish). Thuở niên thiếu ông học trường công Brighton Road (the Brighton Road State school), rồi trường Kỹ thuật Brighton (Brighton Technical School) và rời khỏi trường lúc 14 tuổi.

Giữa thập niên 1930 Nolan học tại trường National Gallery, Victoria. Đến năm 1938, Nolan được Sunday và John Reed ủng hộ, là người bảo trợ đầu tiên của ông. Ông triển lãm với Hội nghệ thuật từ 1939-1947, và là thành viên sáng lập của Hiệp hội nghệ thuật đương đại (Contemporary Art Society). Thập niên 1940 ông tham gia vào Angry Penguins, rồi ông tham gia quân đội năm 1942, ngay khi ở quân ngũ ông cũng vẽ một loạt tranh ở Dimboola²³.

Năm 1945 ông bắt đầu vẽ các tác phẩm nổi tiếng của mình về Ned Kelly và huyền thoại về bushranger. Các tác phẩm này được triển lãm tại Paris vào 1948. Năm 1951, Nolan tổ chức triển lãm đầu tiên tại phòng trưng bày Redfern, và sự nghiệp thành công quốc tế của ông bắt đầu. Từ năm 1954-

²⁰http://www.researchgate.net/publication/228486067_Bushrangers_in_the_Sydney_Morning_Herald_Ned_Kelly_and_Australia_n_Identity [accessed May 18, 2015].

²¹ <http://www.bbc.com/culture/story/20130926-ned-kelly-man-in-the-iron-mask>

²² <http://www.bbc.com/culture/story/20130926-ned-kelly-man-in-the-iron-mask>

²³ Dimboola là một tỉnh nằm ở Shire of Hindmarsh, Wimmera, Tây Victoria, Australia, cách tây bắc Melbourne 334 km. Sidney Nolan vẽ tranh phong cảnh Dimboola khi ông ở quân ngũ trong thế chiến thứ 2. Các tranh này hiện được trưng bày tại phòng Triển lãm tranh Quốc gia Victoria (National Gallery of Victoria). (<http://en.wikipedia.org/wiki/Dimboola>).

1957²⁴, Nolan tiếp tục vẽ thêm về Ned Kelly với những kỹ thuật và cảm xúc đa dạng của mình.

Sidney Nolan nhận được rất nhiều giải thưởng, giải thưởng tiêu biểu vào năm 1981 là giải thưởng đẳng cấp Hiệp sỹ, 1983 giải Order of Merit²⁵... Ông được chọn là thành viên danh dự của American Academy of Arts and Letters và cũng là thành viên của Nghệ thuật hàn lâm Hoàng gia²⁶. Tranh của Nolan hiện được lưu trữ và trưng bày tại nhiều quốc gia trên thế giới, như tất cả các Phòng triển lãm tranh tại các tiểu bang Australia, Phòng triển lãm Quốc gia Australia, ở London, ở Bảo tàng nghệ thuật hiện đại, ở New York... Để vinh danh Sidney Nolan, chính phủ Australia dành riêng một phòng triển lãm ở Canberra mang tên ông.

Cuộc đời của Sidney Nolan trải qua giai đoạn cả thế giới xảy ra hai cuộc đại chiến bi thảm. Đại chiến thế giới lần thứ nhất, (Thế chiến thứ nhất) xảy ra từ tháng 8 năm 1914 đến tháng 11 năm 1918, là cuộc chiến tranh quyết liệt, lớn cả về quy mô cũng như sự khốc liệt, thiệt hại nhân mạng nhất của lịch sử nhân loại và trở thành sự kiện lịch sử có tầm ảnh hưởng lớn nhất trong lịch sử thế giới.²⁷ Gần 20 năm sau lại xảy ra cuộc chiến tranh thế giới thứ hai (Đại chiến thế giới lần thứ hai,...) cuộc chiến tranh này còn tệ hại, thảm khốc ghê gớm hơn cả cuộc chiến tranh thế giới thứ nhất. Chiến tranh bắt đầu năm 1937 và 1939 giữa các lực lượng Đồng Minh với Đức, Ý, Nhật theo chủ nghĩa phát

xít kéo dài đến tháng 05/1945 Đức, Ý bị tiêu diệt, tháng 08/1945 khi phát xít Nhật đầu hàng mới chấm dứt. Tác động và ảnh hưởng của chiến tranh đến hầu hết mọi lục địa trên thế giới, ngoại trừ châu Nam Cực và Nam Mỹ²⁸.

Trong cuộc chiến tranh thế giới lần thứ 2, Australia cùng Anh Quốc tham gia phe Đồng Minh. Cuộc chiến tranh thế giới thứ 2 đã tác động trực tiếp đến đời sống của họa sỹ Nolan. Vào tháng 7 năm 1944, ông phải đối mặt với việc có thể bị cử sang Papua New Guinea, mà ông không muốn, Nolan đã đào ngũ. Lúc ấy Nolan phải trốn biệt, “mai danh ẩn tích”, lấy bí danh là Robbin Murray²⁹. Hoàn cảnh của ông lúc bấy giờ đã giúp ông thấu hiểu hơn ai hết hoàn cảnh của Ned Kelly những năm 1871-1880. Thông qua loạt tranh của Sidney Nolan về Ned Kelly, hình tượng Ned Kelly có thể được coi như một ẩn dụ của chính bản thân họa sỹ. Chính Nolan đã thừa nhận trong cuộc trò chuyện với Elwynn Lyn: *“Thực sự loạt tranh về Kelly, một cách bí mật, là về chính bản thân tôi. Các bạn sẽ ngạc nhiên nếu tôi nói với các bạn về điều đó. Từ năm 1945- 1947 có những sự kiện tình cảm và những biến cố phức tạp trong cuộc đời riêng tư của tôi. Đó là những nội tâm tình cảm riêng tư, và tôi sẽ không nói ra.”*³⁰ Khi vẽ tranh về Ned Kelly, Sidney Nolan muốn gửi gắm nội tâm của mình coi bản thân mình như người hùng Ned Kelly, Nolan - một nghệ sỹ bị hiểu nhầm.

²⁴<http://www.heide.com.au/assets/files/Education/UnmaskedSidney-Nolan-and-Ned-Kelly-19501.pdf>

²⁵ Giải thưởng dành cho những người có đóng góp xuất sắc trong các lĩnh vực như khoa học, hội họa, văn học và xúc tiến văn hóa, do hoàng gia trao tặng.

²⁶ <http://www.sidneynolantrust.org>

²⁷ Spencer Tucker, Priscilla Mary Roberts, World War I: encyclopedia, Tập 1, trang 123 xem trên

²⁸ Sommerville, Donald (14 tháng 12 năm 2008). The Complete Illustrated History of World War Two: An Authoritative Account of the Deadliest Conflict in Human History with Analysis of Decisive Encounters and Landmark Engagements. Lorenz Books. tr. 5. ISBN 0754818985.

²⁹ “Nolan 1991 interview with Michael Heyward”. aCOMMENT. Retrieved 2014-07-19.

<http://www.aacomment.com.au/2013/12/sidney-nolan-interviewed-by-michael-heyward-london-5-april-1991/#1>

³⁰ <http://www.heide.com.au/assets/files/Education/UnmaskedSidney-Nolan-and-Ned-Kelly-19501.pdf>, tr.9

Hình 2. Chân dung Nolan

đóng Kelly của Michel Lawrence

(Michel Lawrence's portrait of Nolan as Kelly³¹)

Sidney Nolan đã đi rất nhiều nước trên thế giới như Anh, Châu Âu, Hy Lạp, Mỹ, Châu Phi, Trung Quốc, Antartica. Nhưng tình yêu nước Australia và tính cách Australia trong ông rất mạnh mẽ và luôn trỗi dậy, nên dù đi bất cứ đâu thì hàng năm ông cũng phải về ở lại Australia ít nhất vài tháng. Hoạ sĩ Nolan mất ngày 28 tháng 11 năm 1992 ở London, khi ông 75 tuổi.

2.2. Chín bức tranh tiêu biểu về Ned Kelly

Suốt cả cuộc đời mình Nolan say mê văn học và hội họa. Trong nhiều tác phẩm của mình ông đã cố gắng kết hợp mang những hình tượng văn học thể hiện vào tranh, một trong những ví dụ tiêu biểu là loạt tranh Ned Kelly của Nolan. Triển lãm tranh về Ned Kelly của Sidney Nolan được triển lãm tại Viện bảo tàng Nghệ thuật hiện đại Heide³² năm 1997.

Trong lời giới thiệu John Reed viết cho tập tranh Ned Kelly của Sidney Nolan 1946-47 tại phòng triển lãm tranh Velasquez vào tháng 4 năm

1948 ông nói: "...Sidney Nolan được đánh giá là một trong 2, 3 hoạ sỹ³³ thực sự quan trọng đối với nền hội họa Australia..." và cuộc triển lãm tranh độc nhân³⁴ (one-man) đầu tiên của Sidney Nolan có tầm quan trọng vượt bậc và giá trị của cuộc triển lãm sẽ được khẳng định trong lịch sử hội họa Australia... John Reed khẳng định:

"Nước Australia đã phải chờ đợi nhiều năm để có được một lời tuyên ngôn đầy đủ và hoàn thiện-trong tranh vừa thể hiện được cả phong cảnh đất nước Australia và con người Australia trong mối tương quan giữa con người với phong cảnh quê hương. Theo quan điểm của tôi, tất cả những điều này đã được thể hiện thành công trong loạt 27 bức tranh triển lãm của Sidney Nolan. Đây thực sự là một thành tựu đáng kinh ngạc, cần thiết bởi vì các bức tranh chần chứa biểu cảm và hài hoà sâu sắc giữa biểu tượng, huyền thoại và ảnh hưởng mạnh mẽ của hội họa. Việc này đã được thể hiện thành công xuất sắc qua ngôn ngữ của hội họa đơn giản nhất, mà ngôn ngữ đó ẩn chứa được sức mạnh tầm nhìn nghệ sỹ và sự chuyên nghiệp" (Tim Douglas, 2013, Retrieved 7 August 2013.)

Sidney Nolan đã phác hoạ, lột tả thực sự sống động Ned Kelly, một bushranger của thế kỉ 19 trong bộ áo giáp sắt tự chế. Bộ áo giáp sắt thật của Ned nặng trĩu, khoảng 44kg đã được Sidney Nolan vẽ rất đẹp, rất hình tượng, thể hiện và lột tả được nhiều góc độ khác nhau của tính cách, con người và nội tâm của Ned Kelly. Chính Nolan đã thổi hồn vào hình tượng vẽ Ned Kelly làm cho Ned trong tranh trở thành con người biểu tượng hiện thân của nước Australia. Sidney Nolan không chỉ mô tả về cuộc đời của Ned mà khi vẽ về Ned chính các bức tranh là bối cảnh để người nghệ sỹ suy tư

³¹<http://www.heide.com.au/assets/files/Education/UnmaskedSidney-Nolan-and-Ned-Kelly-19501.pdf>

³² Viện bảo tàng Nghệ thuật hiện đại Heide (Heide Museum of Modern Art) ở Melbourne, Australia.

³³ Có quan điểm cho rằng một số hoạ sỹ được coi là cha đẻ của hội họa Úc, quan trọng với hội họa Úc và các tác phẩm mang phong cách Úc đặc trưng, quan điểm 1 là Tom Roberts, Arthur Streeton, và Sidney Nolan. Quan điểm 2: Brett Whiteley, Russell Drysdale và Sidney Nolan. Theo cả hai quan điểm thì Sidney Nolan đều đứng ở vị trí thứ 3. (Tim Douglas (8 August 2013). "Royalties to flow with return of Sidney Nolan widow". *The Australian*. Retrieved 7 August 2013.)

³⁴ Một người ở đây chính là vẽ Ned Kelly.

sâu lắng về các chủ đề của vũ trụ- sự bạo lực, bất công, tình yêu và hận thù.

Chuyện về cuộc đời của Ned chính là con đường để Nolan vẽ phong cảnh Australia theo một phong cách mới mà câu chuyện tạo nên và cũng qua đó mà các phong cảnh đất đai nước Australia được mô tả, diễn đạt đầy ý nghĩa hơn. Nolan cho rằng “*đây là câu chuyện nảy sinh bên ngoài rừng rậm và kết thúc trong rừng rậm*”³⁵. Thông qua việc tưởng tượng bằng tranh lại chuyện đời của người anh hùng rừng rậm Ned Kelly, Nolan muốn tạo ra và mô tả những chương hồi của chủ nghĩa dân tộc Australia. Người anh hùng bây giờ đã trở thành một phép ẩn dụ của con người- một hình tượng người chiến binh dũng cảm đồng thời, là nạn nhân. Người anh hùng Ned được xây dựng là con người đầy khát vọng tự do, yêu thương đồng đội – chiến đấu kiên cường, bất khuất chống lại bạo ngược bất công của một xã hội phi lý và thối nát.

Nhà phê bình nghệ thuật nổi tiếng của tờ *The Daily Telegraph (London)*, và hãng tin BBC Alastair Sooke phân tích rằng, phong cách nghệ thuật của Nolan không bị lệ thuộc vào các phong cách xưa cũ, Nolan chủ ý dùng màu Ripolin nhiều hơn màu sơn dầu, và ông kết hợp thêm với phong cách của 02 họa sĩ nổi tiếng Châu Âu là Rembrandt (họa sĩ Hà Lan) và Cezanne (họa sĩ Pháp). Loạt tranh về Ned Kelly của Nolan nổi tiếng và được yêu thích vì chúng lưu giữ và chứa đựng huyền thoại dân tộc Australia (Australian myth), mà vào thời ấy theo các tiêu chuẩn Châu Âu thì Australia vẫn còn là quốc gia non trẻ. Theo Anne Gray của Phòng trưng bày Quốc gia Australia (the National Gallery of Australia) “*Loạt tranh về Ned Kelly của Sidney Nolan là một phần của bản sắc quốc gia Australia. Các bức tranh lưu giữ ý thức độc lập dân tộc, hài hước châm biếm, bướng bỉnh, ngang ngạnh... trên một vùng đất kỳ lạ. Tính hình tượng của các bức tranh rất mạnh mẽ*”³⁶.

³⁵ “a story arising out of the bush and ending in the bush”

³⁶ <http://www.bbc.com/culture/story/20130926-ned-kelly-man-in-the-iron-mask>

Nolan nhận ra rằng hình tượng khái niệm – hình vuông màu đen (chiếc mũ và áo giáp sắt của Kelly) là một phần của nghệ thuật hiện đại từ Thế chiến thứ I. Loạt tranh cũng chứa đựng những phong cách nghệ thuật khác của lịch sử nghệ thuật, như chiếc mặt nạ biểu trưng Nolan vẽ Ned Kelly hồi tưởng về hình vuông màu đen trừu tượng của họa sỹ Nga Kazimir Malevich³⁷. Nolan vẽ có chủ đích, một cặp mắt trong chiếc mũ sắt.

Cả cuộc đời sáng tác của Sidney Nolan có rất nhiều tác phẩm vẽ về Ned Kelly, Sidney Nolan vẽ chính về những bí mật, tâm tư của cuộc đời ông thể hiện thông qua các tác phẩm về Ned Kelly. Những sáng tác đầu tiên của Nolan về Ned Kelly là những năm 1945-47, loạt tranh này khắc họa lại toàn bộ câu chuyện cuộc đời Ned Kelly, từng bức tranh tương ứng với từng phần, từng chương hồi trong câu chuyện. Với Nolan và tác phẩm tranh về Ned Kelly còn nhiều điều đáng nói, tuy nhiên trong phạm vi bài viết tác giả chỉ tập trung giới thiệu 09 bức trong loạt tranh 25³⁸ bức hiện đang được trưng bày tại Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia về Ned Kelly trong những năm 1945-47, các bức tranh còn lại sẽ được giới thiệu trong các bài viết sau.

³⁷ <http://www.bbc.com/culture/story/20130926-ned-kelly-man-in-the-iron-mask>

³⁸ Loạt tranh về Ned Kelly của Sidney Nolan gồm 27 bức hiện Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia giữ 25 bức, gồm các bức: 1) Constable Fitzpatrick and Kate Kelly1946, 2) Death of Constable Scanlon1946, 3) The defence of Aaron Sherritt1946, 4) Bush picnic1946, 5) Siege at Glenrowan1946, 6) Mrs Reardon at Glenrowan1946, 7) Burning at Glenrowan1946, 8) Death of Sergeant Kennedy at Stringybark Creek1946, 9) The evening1946-47, 10) Glenrowan1946, 11) Ned Kelly1946, 12) The alarm1946-47, 13) The encounter1946, 14) Marriage of Aaron Sherritt1947, 15) The trial1947, 16) The questioning1947, 17) The slip1947, 18) Stringybark Creek [Death of Sergeant Kennedy at Stringybark Creek]1947, 19) The watch tower1947, 20) Landscape1947, 21) The burning tree1947, 22) Morning camp1947, 23) Township1947; 24) Steve Hart dressed as a girl1947; 25) Quilting the armour1947 (<http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY>).

Hình 3. Bức Landscape (Phong cảnh quê hương)
 Nguồn: Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia³⁹

Bức tranh Nolan vẽ là phong cảnh thuần túy, cảnh miền quê nước Australia ở vùng đất Kelly sinh sống. Phong cảnh bình yên, tĩnh lặng, dọc theo bờ sông Goulburn, con đập đục nước và bùn lầy dưới bầu trời trong veo... một cảnh rất đặc trưng của Australia⁴⁰. Sidney Nolan muốn khắc họa một sự mơ hồ, ông vẽ một đám lửa hay cũng có thể xem như cảnh mặt trời đang lên⁴¹. Phong cảnh bình yên tĩnh lặng ấy ẩn chứa dấu hiệu của bão tố, bạo lực sắp diễn ra.

Ned đã từng nói: *“Chúng tôi cướp ngân hàng của họ*

Và hạ thấp đẳng cấp bọn họ xuống

Và không cần ai cảm ơn

Vì những việc chúng tôi đã làm”

³⁹<http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY.cfm?DisplayGal=13>

⁴⁰ <http://artsearch.nga.gov.au/Detail-LRG.cfm?IRN=28925>

⁴¹ Theo lời mô tả của chính Sidney Nolan trong một cuộc trò chuyện với Elwyn Lynn vào năm 1984 thì trong bức Landscape1947

Hình 4. Bức Ned Kelly

Nguồn: Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia⁴²

Đây là bức tranh độc nhân (one man), một người, một ngựa vẽ chính giữa cảnh thiên nhiên bao la, vô tận với bộ áo giáp, mũ sắt hình thù kì lạ, rất ấn tượng. Sidney Nolan muốn thể hiện người anh hùng Ned Kelly, một con người buống binh và thách thức. Ned ngồi vững trãi trên lưng ngựa như một uy quyền hoàn hảo ở giữa trời và đất mênh mông. Hoạ sĩ vẽ bức tranh có vẻ đơn giản, nhưng bố cục lại trật tự, chặt chẽ, tạo cho người xem cảm giác về một không gian trải rộng của đất đai, trời mây của thiên nhiên Australia. Điều đặc biệt của tranh là Nolan vẽ mây xuất hiện xuyên qua khe hở, chỗ của đôi mắt trên mặt nạ gây ấn tượng rất mạnh cho người xem.

Hình 5. Bức Constable Fitzpatrick and Kate Kelly

Nguồn: Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia⁴³

⁴²<http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY.cfm?DisplayGal=13>

Trong bức tranh thứ 3, vẽ cảnh nhà của Ned, Kate đang làm việc nhà thì Fitzpatrick đến nhà. Rồi hắn vồ lấy Kate và kéo cô lên đùi hắn. Vụ việc của Kate đã đẩy sự mâu thuẫn và mối quan hệ giữa gia đình cô với cảnh sát vốn đã căng thẳng và chẳng mấy tốt đẹp gì càng trở nên tồi tệ hơn. Trong tranh, Kate được vẽ cứng nhắc và chống đối, với cánh tay cô chống lên đùi của Fitzpatrick, bên ngoài cửa sổ là hình ảnh của Ned... Năm 1961, Sidney Nolan nói với nhà văn Colin MacInnes rằng loạt tranh về Ned Kelly của ông được lấy cảm hứng từ “Rousseau, và ánh sáng mặt trời”⁴⁴. Tranh của Nolan đôi chỗ mượn về bề ngoài sơ khai của họa sỹ người Pháp này, ví dụ như bức tranh này của Nolan mang phong cách nghệ thuật tương tự với bức *The Sleeping Gypsy* (1897) của Henri Rousseau⁴⁵.

Hình 6. Bức *Death of Constable Scanlon* (Cái chết của cảnh sát Scanlon)

Nguồn: Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia⁴⁶

Trong tranh là cảnh cuộc đọ súng giữa Ned và cảnh sát. Họa sỹ không vẽ theo cách mô tả thực mà là đặc trưng có chủ định. Scanlon bị bắn hạ, ngã lộn khỏi ngựa mà không kịp bắn trả. Còn Ned xuất

hiện với tư thế của kẻ chiến thắng trong bộ áo giáp sắt kì dị.

Hình 7. Bức *The encounter* (Vụ chạm trán)

Nguồn: Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia⁴⁷

Nếu cảnh sát chạm trán với một trong những kẻ trong băng nhóm Kelly, cảnh sát sẽ cố gắng, tận hết sức để bắt lấy.

Nhưng rất nhiều cảnh sát không muốn chạm trán với Băng Kelly. Cảnh sát run sợ/ hoảng sợ làng tránh ra ngoài đường, được vẽ ở một góc trong tranh. Ned Kelly được vẽ cưỡi ngựa, cầm súng, ung dung tự tại ở vị trí trung tâm của tranh.

Hình 8. Bức *Death of Sergeant Kennedy at Stringybark Creek* (Cái chết của cảnh sát Kennedy ở Stringybark Creek)

Nguồn: Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia⁴⁸

⁴³<http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY.cfm?DisplayGal=13>

⁴⁴ <http://www.bbc.com/culture/story/20130926-ned-kelly-man-in-the-iron-mask>

⁴⁵ <http://www.bbc.com/culture/story/20130926-ned-kelly-man-in-the-iron-mask>

⁴⁶<http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY.cfm?DisplayGal=13>

⁴⁷<http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY.cfm?DisplayGal=13>

⁴⁸<http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY.cfm?DisplayGal=13>

Trong cuộc đọ súng, cảnh sát Kennedy đã bị thương. Ned Kelly đã bắn phát đạn ân huệ, bắn vào đầu Kennedy, để Kennedy khỏi bị cảnh chết thoi thóp rồi bị kiến, ruồi và chó Dingoes (một loại chó Australia) ăn thịt. Và đó là thể hiện tính cách “nhân đạo” của Ned, với những người luôn tìm cách sát hại ông.

Theo lời của chính Ned Kelly⁴⁹ “Dù đó có là anh em ruột của tôi thì tôi cũng sẽ không thể không bắn viên đạn ân huệ đó. Tôi khoác chiếc áo choàng lên người ông ấy và để ông ấy nằm đó với lòng tôn kính hết mức có thể”.

Hình 9. Bức Burning at Glenrowan

Nguồn: Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia⁵⁰

Bức tranh trên là cảnh thiêu xác Ned Kelly và Steve Hart nằm chết gần nhau. Họ bị thiêu cháy từ

⁴⁹ The historical quotations displayed with the images in the Ned Kelly series were chosen by Sidney Nolan from the Royal Commission's report of 1881 on the Victorian police force and the conduct of the hunt for the Kelly gang, newspapers of the day, and JJ Kenneally *The inner history of the Kelly gang*, Melbourne, J Roy Stevens, 1945.
<http://nga.gov.au/nolan/index.cfm#source>

⁵⁰ <http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY.cfm?DisplayGal=13>

phần eo trở lên. Đám cảnh sát thì vây quanh, còn Ned xuất hiện bí mật ở bên ngoài dõi theo vụ việc.

Hình 10. Bức Glenrowan

Nguồn: Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia⁵¹

Trong bức tranh này mô tả cảnh rất nhiều cảnh sát đến vây bắt Ned Kelly. Giữa cảnh hoang dã của làng quê Australia, đám cảnh sát thật hung dữ song lại rất nhỏ nhoi so với người bị bắt. Ned Kelly không biểu hiện chút sợ hãi. Hoạ sỹ đã thể hiện đôi mắt Ned trong bức tranh được vẽ to hơn hẳn tất cả các cảnh sát. Sidney Nolan dùng câu nói nổi tiếng của Ned làm phụ đề cho bức tranh “Đời là thế.”/ “Đời thế đấy.” (Such is life.)

Hình 11. Bức The trial (Phiên xử án)

Nguồn: Phòng triển lãm tranh Quốc gia Australia⁵²

Trong bức tranh, Nolan phác hoạ khung cảnh của toà án giống với toà án ở South Melbourne

⁵¹ <http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY.cfm?DisplayGal=13>

⁵² <http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY.cfm?DisplayGal=13>

(Nam Melbourne), nền nhà lát gạch trắng và đỏ, qua ô cửa sổ bên tay trái các bạn có thể nhìn thấy những con tàu buồm thời bấy giờ. Những ngọn đèn nền đang cháy chiếu sáng phòng tòa án.

Phiên tòa được tổ chức trang trọng uy nghiêm của thời đó, nhiều cảnh sát và đoàn bồi thẩm đông đúc. Vị quan tòa đại diện cho chế độ được vẽ to nổi bật trong trang phục u ám, màu của sự chết chóc, viên cảnh sát ngồi bên dưới với một tờ tài liệu cuộn tròn và được gắn si niêm phong với nội dung bên trong là phán quyết án tử hình của Kelly.

Quan tòa Barry tuyên án Ned Kelly bị tử hình và làm kết luận theo thông lệ *“Cầu chúa ban ơn cho linh hồn cậu.”* Người “anh hùng dân gian” được họa sỹ thể hiện vẽ lớn hơn, nhấn là tâm điểm của bức tranh bình tĩnh đáp lại *“Phải rồi, tôi sẽ gặp ông ở đây!”* Với những lời nói cay nghiệt mà Kelly đáp trả thẩm phán Barry, thật là một sự trùng hợp ngẫu nhiên, khoảng nửa tháng (12 ngày⁵³) sau thẩm phán Barry bị chết do nhiễm trùng mụn độc.

Kết luận

Australia, với một lịch sử hơn 200 năm thực là một đất nước non trẻ (227 năm, từ 26/01/1788 đến 26/1/2015, kể từ khi người da trắng đặt chân lên vùng đất này). Tuy nhiên nước Australia lại ẩn chứa nhiều điều kì thú, độc đáo về thiên nhiên, đất nước đến con người. Loạt tranh 27 bức của Sidney Nolan về câu chuyện cuộc đời Ned Kelly đã khắc họa một vật anh hùng dân gian Australia. Loạt tranh của ông mang đậm những nét đặc thù của người dân Australia, thiên nhiên Australia trong những giai đoạn xây dựng và định hình tính cách Australia. Các tranh của ông về Ned Kelly không những mang giá trị nghệ thuật cao mà còn mang giá trị lịch sử và nhân văn của thời đại xây dựng và đánh dấu những chặng đường đã qua của Australia xây dựng và phát triển trên con đường bước tiến vững chắc hội nhập với công đồng thế giới như hôm nay.

⁵³ <http://csironewsblog.com/2014/10/03/seven-things-you-didnt-know-about-ned-kelly/>

Ned Kelly's legend through the series of paintings of Sidney Nolan

• **Trịnh Thu Hương**

University of Social Sciences and Humanities, VNU-HCM

ABSTRACT:

The paper approaches cultural studies in a way which tells us about a life-time story of Ned Kelly, who is a legend, an Australian hero and beloved by many Australians, through the series of 27 paintings of Sidney Nolan. Ned Kelly is an Australian icon man. Both the painter and the main character of the novel

are famous and express Australianness well. In this paper, the writer bases on figurative language, the colour of paintings and the life story of the main character to show the Australian nationalism, national myth and Australianness.

Keywords: national myth, nationalism, Australianness

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Andrew Sayers, 1994, *Sidney Nolan The Ned Kelly Story*, The Metropolitan Museum of art, Australia.
- [2]. Australian government, 2012, *Sidney Nolan Foundation Collection*, Australia.
- [3]. National Gallery of Australia, 2002, *Sidney Nolan's Ned Kelly*, Australia.
- [4]. Robert Melville, 1964, *Ned Kelly: 27 paintings by Sidney Nolan*, London.
- [5]. Nancy Underhill, 2015, *Sidney Nolan a Life*, Australia
- [6]. John Molony, 2001, *Ned Kelly*, Melbourne University Press, Australia.
- [7]. Brian Carroll, 1976, *Ned Kelly Bushranger*, Lansdowne Press
- [8]. Trịnh Thu Hương, 2000, Sự đóng góp của trường phái Ấn Tượng Úc – trường phái Heidelberg trong quá trình tạo nên tính cách Australia (Australianness) (khóa luận tốt nghiệp).
- [9]. Trịnh Thu Hương, 2014, Trường phái Heidelberg đóng góp tạo nên tính cách Úc (Australianness), tạp chí Phát triển Khoa học & Công nghệ, tập 17, số X5-2014.
- [10]. Garry Disher (người dịch Lê Thu Hường), *Úc xưa và nay*, Nxb. Tp. HCM (1999).
- [11]. http://www.imma.ie/en/page_212510.htm
- [12]. <http://nga.gov.au/COLLECTIONS/AUSTRALIA/GALLERY.cfm?DisplayGal=13>
- [13]. <http://nga.gov.au/nolan/>
- [14]. <http://www.bbc.com/culture/story/20130926-ned-kelly-man-in-the-iron-mask>
- [15]. <https://www.youtube.com/watch?v=XZIxYn mazrE>
- [16]. <https://www.youtube.com/watch?v=m1Y2dhf FjIs>
- [17]. <http://www.picturestore.com.au/poster-print/ned-kelly-1946/4517>
- [18]. <http://www.markgreenwood.com.au/images/notes/green-sash-notes.pdf>
- [19]. <http://museumvictoria.com.au/discoverycentre/infosheets/the-kelly-gang/>

- [20]. <http://www.theage.com.au/news/National/Such-h-is-life-for-the-legend-that-is-Ned-Kelly/2004/12/10/1102625530637.html>
- [21]. http://www.nfsa.gov.au/digitallearning/heritage/ned_kelly.html
- [22]. <http://www.picturestore.com.au/poster-print/ned-kelly-1946/4517>
- [23]. <https://www.environment.gov.au/system/files/pages/e758ce08-73b0-4b1d-a1df-472f0bf963c8/files/national-heritage-glenrowan.pdf>
- [24]. <https://www.environment.gov.au/heritage/places/national/glenrowan>
- [25]. <http://trove.nla.gov.au/ndp/del/article/818429>
- [26]. Tim Douglas, 2013, "Royalties to flow with return of Sidney Nolan widow". *The Australian*. Retrieved 7 August 2013.)